

Notat om social- og sundhedsuddannelserne

I dette notat beskriver vi årsager til mindreforbrug i 2016 på udgifter til ansættelse af social- og sundhedselever. Som det fremgår er der 3 hovedårsager til dette: Ændret finansiering mellem kommuner og regioner; elever der stopper undervejs i uddannelsen samt en ændring af elevsammensætningen med færre voksnelever.

Social- og sundhedsuddannelserne

Social- og sundhedsuddannelserne består af et grundforløb, trin 1: Uddannelse til social- og sundhedshjælper på 1 år og 2 måneder og trin 2: Uddannelse til social- og sundhedsassistent på 1 år og 8 måneder. Fra 1. januar 2017 ændres social- og sundhedsassistentuddannelsen til 2 år 9 måneder og 3 uger.

Tidligere havde social- og sundhedsuddannelserne deres egen lovgivning, men i dag er de under erhvervsuddannelseslovgivningen, og fra 2015 har det været obligatorisk at tage grundforløb for at blive optaget på hovedforløbet til social- og sundhedsområdet.

Tilrettelæggelsen af uddannelserne samt de overordnede uddannelsesordninger for de to uddannelser har gennem de sidste år været ændret flere gange senest bl.a. som følge af erhvervsuddannelsesreformen i 2015.

Ansøgning og ansættelse:

1. Grundforløb:

Optagelseskriterierne til grundforløbet er 02 i dansk og matematik. Elever der kommer direkte fra folkeskolens 9. og 10. klasse skal gennemføre et grundforløb 1 på 6 måneder og herefter fortsætte på grundforløb 2 også på 6 måneder. Elever, der er gået ud af folkeskolen for mere end et år siden samt voksne over 25 år skal kun gennemfører grundforløb 2.

2. Social- og sundhedshjælper elever

Social- og sundhedshjælperuddannelsen varer 1 år og 2 måneder. Eleverne ansættes af en kommune og kravet for at kunne ansættes som elev er bestået grundforløb 2.

Formålet med uddannelsen er at eleverne opnår viden og færdigheder indenfor kompetenceområdet professionel omsorg, pleje og praktisk hjælp i et rehabiliterende perspektiv inden for det primærkommunale område.

Uddannelsen er en veksel uddannelse mellem skole og praktik, hvor praktikken foregår i den kommunale hjemmepleje og på kommunens plejehjem. Skoleundervisningen varer 17 uger.

3. Social- og sundhedsassistentelever

Social- og sundhedsassistentuddannelsen varer 2 år 9 måneder og 3 uger.

Eleverne ansættes af en kommune eller Regionen. De er gået fra ansættelse på skolen over ansættelse af kommunerne, hvor kommunerne sendte regning til Regionen for deres halvdel af eleverne, til den nuværende model, hvor halvdelen af eleverne ansættes af Regionen og den anden halvdel af kommunerne. Dette har i høj grad påvirket de kommunale budgetter og hvor meget der har måttet afsættes til elevlønninger. I 2016 har det betydet et mindre forbrug.

Kravet for at kunne ansættes som social- og sundhedsassistentelev er bestået grundforløb 2.

Formålet med uddannelsen er at eleverne opnår viden og færdigheder indenfor kompetenceområdet professionel helhedsorienteret sygepleje og rehabilitering i samarbejde med borgere og patienter med grundlæggende behov i et tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde i det nære og det sammenhængende sundhedsvæsen.

Uddannelsen er en veksel uddannelse mellem skole og praktik. Skoleundervisningen varer 48 uger. Praktikuddannelsen varer 98 uger og er opdelt i 3 praktikperioder.

1. praktik på 40 uger i den kommunale hjemmepleje og på plejehjem
2. praktik 18 uger i enten den kommunale eller regionale psykiatri
3. praktik fordelt med 12 uger på hospital og 28 uger i den kommunale hjemmepleje eller på plejehjem.

De er gået fra ansættelse på skolen over ansættelse af kommunerne, hvor kommunerne sendte regning til Regionen for deres halvdel af eleverne, til den nuværende model, hvor halvdelen af eleverne ansættes af Regionen og den anden halvdel af kommunerne. Dette har i høj grad påvirket de kommunale budgetter og hvor meget der har måttet afsættes til elevlønninger. I 2016 har det betydet et mindre forbrug.

4. Ansøgning

Grundforløb: Eleverne søger optagelse på skolen og gennemfører uddannelsen på S.U.

Til social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent uddannelserne har ansøgerne til uddannelserne frem til januar i år sendt ansøgninger til skolen, herefter er annoncering, behandling af ansøgninger og ansættelse af elever til begge uddannelser overgået til den enkelte kommune. Dette betyder at eleverne nu må sende ansøgning til hver enkelt kommune, hvor de gerne vil i betragtning til en elevplads.

Nuværende dimensionering:

Dimensioneringen af henholdsvis social- og sundhedshjælperelever og social- og sundhedsassistentelever fastlægges ved trepartsforhandlingerne og udmeldes til skolerne af Undervisningsministeriet. Den enkelte kommunes dimensionering fastlægges og vedtages i KKR regi. Ishøj kommunes kvote er på 18 social- og sundhedshjælperelever og 7 social- og sundhedsassistentelever pr. år.

Social- og sundhedshjælperelever ansat i Ishøj kommune i 2016:

I 2016 opfyldes kvoten for så vidt angår de elever, som Ishøj kommune har ansvaret for. Dog har en elev sprunget fra umiddelbart i forlængelse af opstart i september 2016. For så vidt angår de elever, som skolen har haft ansvaret for er der ophørt elever fra elevoptag i 2015 med udløb i 2016 samt ikke opfyldt kvoten for optag januar 2016 (optaget 4 ud af 6). Samlet set giver det en mindre udgift i 2016 svarende til i alt 76 måneder.

Det er meget forskelligt år for år, hvor mange elever der falder fra uddannelserne. Når en elev falder fra uddannelsen i utide kan der ikke bare ansættes en ny, da det skal afpasses dels efter hvornår skolen påbegynder nye hold dels med dimensioneringen, for der er ikke løbende optag på uddannelsen..

Antal af voksnelever falder:

I forhold til udgifter til ansættelse af elever er der forskel på ansættelse af elever på almindelig elevløns og ansættelse af elever på voksnelevløns. Hvis man er fyldt 25 år og har et års relevant erhvervs erfaring, kan man få voksnelevløns, den er ca. 19.000 kr. månedligt, hvor den almindelige elevløns er på ca. 10.000 kr. månedligt. I forbindelse med den seneste omlægning af uddannelsen, hvor alle skal starte på et grundforløb på su, har der været en tendens til at færre søger ansættelse på voksnelevløns, hvilket igen har ført til faldende udgifter for kommunerne. Der er sket en halvering i antallet af voksnelever på social- og sundhedshjælperuddannelsen indenfor de seneste 4 år.

Samlet opgørelser over mindre forbrug:

Som det fremgår af ovenstående, er der tre hovedårsager til mindre forbruget:

1. Ændret finansiering mellem kommune og Region af social- og sundhedsassistentuddannelsen, der skønsmæssigt giver en besparelse på 200-300.000 kr. i 2016;
2. Elever der er stoppet eller manglende optag giver skønsmæssigt en mindre udgift på 1-1,2 mio. kr.;
3. Reduktionen i antallet af vokselever giver skønsmæssigt en besparelse i størrelsesordenen 1-1,2 mio. kr.

Omlægning af uddannelserne fra 2017:

Fra januar 2017 sker der igen en stor omlægning af uddannelserne. Uddannelserne bliver til to selvstændige erhvervsuddannelser med hver sit grundforløb, og samtidig forlænges social- og sundhedsassistentuddannelsen til 2 år 9 måneder og 3 uger. Kommunerne skal fremover ansætte 2/3 af eleverne og Regionen 1/3. Praktikken i social- og sundhedsassistentuddannelsen ændres således, at størsteparten foregår i kommunerne. Samtidig skal kommunerne stille praktikpladser til rådighed for Regionens elever.

Dimensioneringen bliver ændret markant. Med henblik på at opfylde behovet i Det Nære Sundhedsvæsen skal der fremover uddannes flere social- og sundhedsassistenter og færre social- og sundhedshjælpere. For Ishøj betyder det, at der fremover kun skal ansættes 6 social- og sundhedshjælperelever om året og til gengæld 11 social- og sundhedsassistentelever pr. år.

Omlægningen af uddannelserne har medført usikkerhed dels i forhold til antallet af elever på den enkelte uddannelse dels i forhold til længere praktikforløb i social- og sundhedsassistentuddannelsen og den samlede betydning for vores lønudgifter og vores refusions (AER) indtægter.

Denne nye dimensionering er først udmeldt i oktober 2016, hvorfor det ikke har været muligt tidligere at opgøre, hvad udgifterne for 2017 og frem vil være til social- og sundhedsuddannelserne i forbindelse med fastsættelse af budget for 2017 og overslagsår. Der vil blive foretaget en konsekvensberegning af dette i forbindelse med budgetopfølgning i 1. halvår af 2017.

Tre uddannelsesordninger de kommende år:

Da alle elever skal færdiggøre deres uddannelse efter den uddannelsesordning, der var gældende, da de påbegyndte uddannelsen, vil der fra januar 2017 og de næste år frem

være elever i uddannelse efter uddannelsesordningen fra 2013, uddannelsesordningen fra 2015 og uddannelsesordningen fra 2017. Der vil derfor gå nogle år før den nye uddannelsesreform er 100 % gældende for alle elever.